

Peculiarities of the State Information Policy Formation

UDC: 351.746:007]:004:323.2

DOI: <https://doi.org/10.15421/152403>

Savosko Tetiana

Ph.D. Student, <https://orcid.org/0000-0002-7989-5614>, tanyasavosko@gmail.com

Taras Shevchenko National University of Kyiv (Kyiv, Ukraine)

Abstract

The information policy of the state is a tool for influencing public opinion, forming the public information environment and ensuring information security. It seeks strategy and approaches to information management, its distribution, access and use within government structures and society as a whole. In the conditions of the development of digital technologies, the state is faced with cybercrime, information wars and manipulations, so it is necessary to develop strategies for protection and countermeasures against them.

The purpose of the article is an attempt to outline the essence of the information policy of the state through the creation of favorable conditions, the support of state interests and the protection of national security in the system complex of interaction.

The relevance of information policy is due to modern technological capabilities that can quickly and massively distribute information. In the conditions of the development of the Internet and social networks, the state must actively use these tools to achieve its goals, as well as risks and threats to information security.

The results. It was established that information policy connects the main paradigms of the state's internal and external policy and is a complex expression of their resulting components. It was determined that the emergence of the information society is a natural development of social formation under the influence of the development of information and communication technologies.

Conclusions. Attention is focused on the fact that the information policy of the state is an integral part of modern management and development. It requires a comprehensive approach, which includes the development of legislation, the creation of institutions and organizations, the implementation of control and regulation of the information space. In addition, information policy should be aimed at supporting freedom of speech, development of media and information literacy of citizens.

Keywords: politics, state, information policy, public policy, e-governance, e-democracy, public management and administration

Особливості формування державної інформаційної політики

Савосько Тетяна

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Київ, Україна)

Анотація

Інформаційна політика держави є важливим інструментом впливу на громадську думку, формування суспільного інформаційного середовища та забезпечення інформаційної безпеки. Вона визначає стратегію та підходи до управління інформацією, її розподілу, доступу та використання в рамках державних структур та суспільства в цілому. В умовах розвитку цифрових технологій держави стикаються з кіберзлочинністю, інформаційними війнами та маніпуляціями, тому мають розроблятися стратегії захисту та протидії їм.

Метою статті є спроба окреслити сутність інформаційної політики держави через створення сприятливих умов, підтримки державних інтересів та захисту національної безпеки в системному комплексі взаємодії.

Актуальність інформаційної політики обумовлена сучасними технологічними можливостями, які дозволяють швидко та масово розповсюджувати інформацію. В умовах розвитку інтернету та соціальних мереж держава має активно використовувати ці інструменти для досягнення своїх цілей, а також враховувати ризики та загрози інформаційній безпеці.

Результати. Встановлено, що інформаційна політика пов'язує основні парадигми внутрішньої та зовнішньої політики держави і є комплексним вираженням їхніх найважливіших складових. Визначено, що виникнення інформаційного суспільства є закономірним розвитком суспільної формації під впливом розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.

Висновки. Зосереджено увагу на тому, що інформаційна політика держави є невід'ємною частиною сучасного управління і розвитку. Вона вимагає комплексного підходу, що включає в себе розробку законодавства, створення інститутів та організацій, здійснення контролю та регулювання інформаційного простору. Крім того, інформаційна політика має бути спрямована на підтримку свободи слова, розвиток медіа та інформаційної грамотності громадян.

Ключові слова: політика, держава, інформаційна політика, державна політика, електронне врядування, електронна демократія, публічне управління та адміністрування

Стаття надійшла / Article arrived: 25.01.2024

Схвалено до друку / Accepted: 31.03.2024

Вступ.

Розвиток держав, незважаючи на суспільно-політичні потрясіння, характеризується постійними змінами, які викликають зовнішній і внутрішній тиск. Це зрушення, пов'язані зі зміною політичних інституцій, поступовою реструктуризацією економічної політики, самою розбудовою держав у нових умовах і економічних реаліях, з вимогами адаптації, що впливають із членства в різних організаціях чи процесу вступу до них.

Розуміння поточного розвитку дає змогу оцінити майбутнє і таким чином сформулювати рекомендації для кращого провадження державної інформаційної політики. Реалізація державної політики та багато реформ впливають на якість життя кожного громадянина, а їх стан є ключовим чинником у формулюванні зусиль щодо покращення економічного та соціального становища. Існує також значний вплив на продуктивність економіки, а також на те, як багатство, створене в економіці, розподіляється між окремими частинами суспільства.

Одні країни ухвалюють системні рішення у сфері державної політики лише на центральному рівні, інші – вже на наднаціональному. Зсув у цій сфері також відбувся внаслідок створення сильних політико-економічних блоків, хоча дійство складно назвати цілком завершеним. З питанням інформаційної політики ми стикаємося щодня.

Поява інформаційної політики пов'язана з необхідністю розуміння конкретних політичних проблем, а також факторів, що впливають на індивідуальну політику, і зв'язку між політикою та її соціальними наслідками. Державна політика полягає в розумінні того, що роблять країни, а не лише в тому, як вони це роблять.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідженням інформаційної політики займаються різні дослідники, академіки, науковці та експерти у галузі комунікацій, політології, соціології, інформаційних наук та інших пов'язаних дисциплін. Серед вітчизняних науковців питаннями державної інформаційної політики займалися І. Арістова (2000), В. Божкова й А. Білан (2019), К. Захаренко (2019) та інші.

Особливо в останні роки означені теми знайшли відгук у численних науковців, котрі серйозно розширили розуміння та практику застосування інформаційної політики з огляду на блискавичний прогрес технологій і комунікацій. За останні 5 років найбільший внесок у вивчення тем зробили М. Дурман (2020), С. Онищенко та Глушко А. (2020), Х. Буллок, Л. Левіс і М. Вілсон (Bullock, Lavis, & Wilson, 2021), Е. Бардач і

Е. Паташник (Bardach, E., & Patashnik, 2020), С. Гомез, Р. Замора та С. Гонцало (Gómez, Zamora, & Gonzalo, 2023), П. Барбера, А. Касас, Дж. Неглер, П. Іген, Р. Бонно, Дж. Джост і Дж. Такер (Barberá et al., 2019) тощо.

Метою статті є спроба окреслити сутність інформаційної політики держави через створення сприятливих умов, підтримки державних інтересів та захисту національної безпеки в системному комплексі взаємодії.

Результати дослідження.

Термін політика зазвичай визначається міжнародними дослідниками (Ingraham, & Lynn, 2004) як процес і спосіб прийняття рішень певною групою людей з різними інтересами та думками, які намагаються досягти якоїсь спільної мети. У вужчому розумінні використовується для найменування способу колективного прийняття рішень, спрямованих на досягнення або збереження державної або муніципальної (місцевої) влади.

Відповідно до зазначеного ширшого та вужчого розуміння терміну політика, у цьому явищі також можна простежити основні рівні змісту:

1) все, що стосується політичного процесу та політичної діяльності в рамках політичної системи суспільства. Цей рівень відображено в англійському терміні політика;

2) формулювання програм, заходів, намірів, які можуть бути пов'язані не з конкретними суб'єктами, а з певними темами, сферами діяльності (соціальна політика, інформаційна політика).

Творцем і реалізатором політики може бути будь-хто, а не тільки безпосередні учасники політичної системи - у цьому сенсі можна говорити про політику компанії чи організації. Цей рівень здебільшого відображає англійський термін policy.

Деякі автори намагаються підійти до визначення політики з наголосом на «неполітичних» вимірах і зосередитися на ціннісних чи семіотичних аспектах її функціонування. Тут виявляється підхід (Webster, 2006) до характеристики політики як способу авторитетного призначення або приписування цінностей і підкреслює, що з таким сприйняттям політики необхідно постійно запитувати, чиї цінності підтверджуються в політиці, що на неї впливає, хто повинні співпрацювати щодо цього та в якій формі, яка інформація, кому вона надається та як ця інформація інтерпретується.

У подібному ключі розуміється політика, яка розглядається як класифікація та диференціація, як спосіб, яким ми класифікуємо і повинні класифікувати у світі, де категорії незадані. Таким

чином, політика є певним вираженням цінностей, на які впливають ідеологічні системи – головним чином ті, що є домінуючими в суспільстві на даному етапі, а також залишкові ідеології, що зберігаються з попередніх періодів, або нові ідеології. З цієї точки зору політика – це спосіб, яким ми називаємо та визначаємо проблеми, які інформують критичного спостерігача про те, які/чий інтереси захищаються.

У випадку, якщо розглядаємо політику як процес, або спосіб прийняття обов'язкових рішень групою людей, спрямованих на досягнення певної мети, у разі такої інформаційної політики мета може бути дуже узагальнено сформульована як регламентація створення, поширення та використання інформації. Таким чином інформаційну політику можна зустріти на кількох рівнях і в кількох формах.

Під рівнями інформаційної політики прийнято розуміти організаційне або географічне охоплення політики, тоді як форми представляють різні способи її виконання, впровадження та ступінь обов'язковості (облігаторність). Деякі форми інформаційної політики зустрічаються на всіх її рівнях (аналіз, експертиза), інші притаманні тільки рівням (законодавчі акти).

Існує чотири рівні інформаційної політики:

1. Інституційний;
2. Регіональний;
3. Національний;
4. Глобальний.

Інші підходи до розуміння інформаційної політики в дусі англійського терміна *information politics* стосуються передусім аспекту використання та впливу інформації в політиці. Термін інформаційна політика в значенні стратегічного використання інформації з метою побудови проблеми з метою отримання переваги в певному дискурсі. У цьому дусі, наприклад, екологічні неурядові організації та інші громадські групи, озброєні відповідною інформацією, можуть ефективно змусити бажані соціальні зміни (D'Anieri, 2018).

Також інформаційну політику також можна сприймати через певну політичну силу, яка визначає практику або концепцію того, як інформація працює в суспільстві. Таким питанням може бути, наприклад, справедливий розподіл та управління даними в електронній мережі. Суть цієї політичної течії полягає в утопічному ідеалі вільної культури, який застосовується до вільного поширення інформації та розваг у мережі, а також до питань захисту користувачів мережі від контролю з боку всюдисущої електронної держави чи приватної корпорації. Конкретні зусилля цієї політичної

сили спрямовані на здійснення тиску з метою зміни європейської торговельної політики, особливо щодо інтелектуальної власності, та чесних відносин із країнами третього світу (Europäische Union, 2018).

Інформаційно-політичним порядком денним також можна вважати питання залучення людей, особливо молоді, до політичної комунікації та демократичних процесів у суспільстві. Зрозуміло, що нині основним інструментом вирішення цієї проблеми вважаються інформаційно-комунікаційні технології. Усі ці інструменти призначені для сприяння впровадженню так званої електронної політики (політичний процес з підтримкою електронних засобів) та електронної демократії (електронна демократія).

Деякі аспекти інформаційної політики тісно пов'язані з прогресом у сфері інформаційно-комунікаційних технологій та їх використанням у широкому спектрі соціальних процесів, у тому числі політичних. Проте принципи інформаційної політики, пов'язані із застосуванням технологій, також можна спостерігати на рівні організацій у процесах, які зазвичай називають інформаційним менеджментом.

Фахівці в галузі інформаційного менеджменту організацій підкреслюють, що однією з основних очікуваних переваг впровадження інформаційних технологій було те, що спочатку вони мали стимулювати вільний потік інформації та виключити функціонування організацій, заснованих на принципах ієрархії, але до цього дня ми часто спостерігаємо протилежний ефект в організаціях.

Зростаюча важливість інформації призводить до того, що інформаційна політика має значний вплив на інші форми державної чи публічної політики. Хоча інформаційну політику в розумінні контролю доступу до інформації можна вважати однією з найстаріших форм управління, у другій половині XX століття відбулася фундаментальна зміна (Druckman, 2005) в тому, що уряди цілеспрямовано, чітко та послідовно контролювали створення, обробку, потоки і використання інформації для того, щоб вони могли здійснювати свою владу.

У ширшому контексті інформаційна політика пов'язана з іншими «інформаційними» сферами соціального, економічного та культурного життя, які також можуть розглядатися як предмет інтересу інформаційної політики в деяких її відтінках. До них належать, наприклад: економіка та конкуренція на ринку, галузь освіти, медіаграмотність, культурна спадщина, наука, ринок праці, сфера національної безпеки, право, громадянське суспільство тощо.

Сферою суспільно-політичного життя, на яку інформаційна політика найбільше впливає, є доступ до інформації та функціонування соціальної публічної сфери, або публічний простір. Концепція публічної сфери є важливою частиною філософського вчення Юргена Габермаса, одного з найважливіших представників Франкфуртської школи. Публічна сфера зазвичай розуміється як простір у суспільстві, незалежний від державної влади та приватних, корпоративних впливів, у якому інформація може вільно надходити та де громадські питання можуть відкрито обговорюватися (Kontargyris, 2018). Ця сфера надзвичайно важлива для захисту громадянських свобод, які вважаються основою сучасності демократія. Він складається з форм інформаційних систем, які зараз є самоочевидними в більшості країн, таких як публічна преса, громадські форуми, державні школи, бібліотеки та інші засоби вільного обговорення соціальної та політичної інформації.

Основною передумовою та метою публічної сфери є забезпечення вільного доступу до інформації. Демократія як політична система будується на передумові, що громадяни є достатньо освіченими, або поінформовані, щоб мати можливість відігравати розумну роль у участі у владі та прийнятті рішень. Зв'язок між доступом до інформації та широкою демократичною участю громадян у державному управлінні (Harrison, 2015) полягає у виконанні трьох умов:

- забезпечення доступу до інформації про права та способи їх використання у відкритому доступі;

- забезпечення доступу до інформації з окремих суспільних питань, щоб громадяни могли сформулювати власне ставлення;

- забезпечення каналів зв'язку для формулювання цих поглядів та обміну ними.

Однак у цьому контексті доступ до інформації слід розглядати дещо ширше, не лише як пасивну можливість для громадянина отримати доступ до необхідної інформації, але й у більш активному сенсі як існування масивної системи, за допомогою якої здійснюється поширення інформації, доступної громадянам і яка має відповідні засоби зберігання та зв'язку (бібліотеки, бази даних тощо).

Інформаційна політика, що визначає правила у сфері публічного доступу до інформації, як правило, визначає, які види інформації є соціально прийнятними, а які – невідповідними чи забороненими. Зокрема, інформаційна політика визначає: до якої інформації (не) можливо отримати доступ, до якої інформації

певні соціальні групи та організації можуть мати доступ, до якої інформації держава має надати доступ, а до якої – не зобов'язана.

На інституційному рівні інформаційну політику тлумачать як збір і використання інформації про продуктивність у ситуаціях делегованих повноважень для підтримки виконавчих рішень і визначення винагород і заохочень. У такому розумінні моніторинг діяльності та показників в організації є ключовим компонентом інформаційної політики. Формулювання принципів інформаційної політики розглядається як інструмент, який дає можливість переосмислити організаційні структури та систему заохочень, дослідити структуру делегування повноважень і внутрішніх відносин (Druckman, 2005).

Інформаційна політика також визначає правила, за якими працюють приватні постачальники інформації та ЗМІ. У цьому сенсі інформаційна політика включає такі напрямки:

- 1) грамотність;
- 2) централізація та розподіл управління компанією;
- 3) інформація – її створення та використання;
- 4) свобода доступу до інформації;
- 5) конфіденційність;
- 6) право інтелектуальної власності;
- 7) зберігання архівних копій матеріалів.

Іноді уряд або державна інформаційна політика, тобто політика, яка реалізується на рівні державного утворення і визначається урядом як представником вищої виконавчої влади в країні або парламентом як вищим законодавчим органом.

Шапіро розуміє цю концепцію ширше і включає в її основу три основні компоненти:

1. сфера створення та розповсюдження інформації, яку уряд створює у своїй діяльності, у управлінні державою;

2. розвиток, регулювання та використання інформаційної інфраструктури (Інтернет, телефонна система, радіомовлення, школи, бібліотеки тощо);

3. інституційна та правова інфраструктура, що регулює доступ до інформації (міжурядові угоди, правила конфіденційності, антимонопольне законодавство, стандартизація, кодування та безпека, інтелектуальна власність тощо).

Існує погляд визначати державну інформаційну політику як набір конкретних цілей, сформульованих урядом для визначення створення, доступу, управління, обміну, безпеки, відображення, збору та іншого використання інформації (Webster, 2006). Державна інформаційна політика має ряд наслідків для

повсякденної інформаційної практики в країні. Значною мірою, наприклад, це впливає на впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, воно може створювати відмінності в позиції певних типів акторів у вигляді переваг і недоліків по відношенню до інформації та її використання, воно впливає на інші системи політики, контролює функціонування інституцій, визначає параметри інформаційної діяльності уряду, суттєво впливає на політичні, соціальні та економічні умови роботи з інформацією.

Метою політичної діяльності не завжди є сприяння зростанню та впровадження нових технологій, пов'язаних з інформацією, у деяких випадках йдеться скоріше про обмеження доступу до окремих видів інформації. Однак загалом нові інформаційні та комунікаційні технології часто змушують уряди змінювати політику, щоб впоратися з новим технологічним середовищем.

Формі концепції *Lex informatica* (інформаційне право) відображає принцип формування правил інформаційної політики через технології (Kontargyris, 2018). Він ґрунтується на аналогії із становищем середньовічних мандрівних купців, діяльністю яких керували *Lex Mercatoria*, комерційний закон, який не залежав від правил місцевих правителів і мав на меті забезпечити елементарну «справедливість» у відносинах між купцями.

Проблемою у сфері мережевих комунікацій у глобалізованому світі також є часто слабка гармонізація законодавства на міжнародному рівні. Крім того, з одного боку, технології створюють потенційні конфлікти, протиставляючи поточні технологічні можливості та традиційне законодавство, але з іншого боку, вони також здатні запропонувати нові рішення для правил інформаційної політики. Як приклад можна згадати метадані або різноманітні комунікаційні схеми та протоколи, які надають інструменти для підтримки вирішення кількох актуальних проблем сучасної комунікації - фільтрація/відбір контенту, анонімізація користувачів, контроль обробки тощо.

Так можна виокремити 3 основні сфери інформаційної політики в рамках згаданого *Lex informatica*:

- обробка контенту;
- обробка особистої інформації;
- захист прав власності.

Інформаційна політика пов'язує основні парадигми внутрішньої та зовнішньої політики держави і є комплексним вираженням їхніх найважливіших складових. Грамотна і збалансована інформаційна

політика покликана враховувати інтереси як держави, так і громадянського суспільства. Дисфункціональна інформаційна політика пояснюється значним дрейфом в той чи інший бік. Громадянському суспільству завдається шкода, як тільки інтереси державних структур починають бути пріоритетними в реалізації такої політики.

Однак при реалізації інформаційної політики в першу чергу необхідно враховувати інтереси держави і нації, що розуміються в найширшому сенсі. Без формування єдиного вітчизняного інформаційно-комунікаційного простору у відповідь на сьогоднішні вкрай складні політичні реалії існує реальна загроза втрати національного суверенітету.

Питання національної інформаційної політики має не лише теоретичне, але й суто практичне значення. У сучасній Україні, яка переживає черговий складний історичний етап, внутрішня політика має бути спрямована на максимальне відновлення і зміцнення держави та створення умов для формування мережевого громадянського суспільства.

У цьому контексті українська інформаційна політика повинна чітко і недвозначно визначити цілі суспільного розвитку, захищати ідеали та інтереси людей, що живуть в Україні.

Особливістю інформаційної політики в епоху зіткнення цивілізацій полягає у діяльності з виробництва, поширення та інтерпретації інформації, яка повинна інтегрувати інтереси державних інститутів і громадянського суспільства, гарантуючи таким чином всебічну безпеку країни. В ідеалі інформаційна політика має ефективно сприяти створенню єдиного інформаційно-комунікаційного простору. У цьому просторі може бути конструктивно побудований діалог між владою і суспільством, визначені основні напрямки національного і суспільного розвитку, включаючи загальну національну і воєнну безпеку.

Висновки.

Формування інформаційної політики є важливим інструментом у сучасному світі, який дозволяє державам, організаціям та індивідуальним особам вплинути на громадську думку та просування нарративу подій.

Перша особливість формування інформаційної політики полягає у використанні різних медіаплатформ та соціальних мереж для поширення інформації. За допомогою інтернету та цифрових технологій стало можливо досягти широкої аудиторії та вплинути на її думку. Однак це також створює небезпеку поширення неправдивої інформації та маніпуляції суспільною свідомістю.

Друга особливність інформаційної політики пов'язана з використанням різних методів впливу на громадську думку. Це може бути як прямий вплив через створення спеціальних інформаційних кампаній та реклами, так і непрямий вплив через маніпуляцію стрічками новин та алгоритмами пошукових систем.

Третя особливність полягає у використанні психологічних методів на суспільну свідомість. Психологічні техніки, такі як створення емоційної обстановки, використання страху чи надії, допомагають формувати певні установки та думки в аудиторії.

Четверта особливність пов'язана з використанням інформаційної війни. Держави та організації активно використовують інформаційні ресурси для досягнення своєї мети, включаючи дезінформацію, провокації та створення конфліктів. Це створює необхідність розвитку механізмів захисту від інформаційних атак та підтримці критичного мислення у населення.

П'ята особливність полягає у її впливі на політичні процеси та прийняття рішень. Інформаційна політика може бути використана для маніпуляції виборами, формування громадської думки та лобіювання інтересів певних груп.

Ці особливості важливо враховувати при аналізі та оцінці інформаційних потоків. Необхідно розвивати критичне мислення та інформаційну грамотність у населення, а також створювати механізми захисту від інформаційних атак та маніпуляцій. Тільки так можна забезпечити вільний доступ до правдивої інформації та захистити суспільну свідомість від негативного впливу інформаційної політики.

Інформаційна політика пов'язує основні парадигми внутрішньої та зовнішньої політики

держави і є комплексним вираженням їхніх найважливіших складових. Практична реалізація інформаційної політики у вигляді законів, нормативних актів, ініціатив чи програм розвитку може мати різні змістові напрями. Ця спрямованість (її обов'язковість та інтенсивність) значною мірою залежить від того, на якому рівні формується та реалізується дана інформаційна політика. Очевидно, що інші соціальні, технологічні чи законодавчі теми можуть мати пріоритет з точки зору окремої організації та інші з точки зору глобального розвитку.

Одним із сучасних стимулів для розробки нових напрямів інформаційної політики є інформаційне суспільство. Виникнення інформаційного суспільства можна вважати закономірним розвитком суспільної формації під впливом розвитку інформаційно-комунікаційних технологій і наступних змін у його економічній і політичній структурі. Побудова інформаційного суспільства є процесом, який реалізується через різноманітні політичні інтервенції у формі інформаційної політики.

На додаток до законодавчих і виконавчих органів окремих країн, є ряд важливих міжнародних організацій, груп інтересів і спеціалізованих організацій і інститутів займаються формулюванням основних принципів, напрямів, напрямків досліджень і практичної реалізації інформаційної політики. Серед їхніх головних цілей – визначення напрямів технічного розвитку, які мають потенційно значні соціальні наслідки, підтримка та реалізація досліджень альтернатив державної політики, збільшення суспільної підтримки та діалогу між експертами у сфері розробки та створення технологій у реалізації інформаційної політики.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Арістова, І. В. (2000). *Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти*. (Монографія). Харків: Видавництво університету внутрішніх справ.
- Божкова, В. В., Білан, А. О. (2019). Сутність державної інформаційної політики в умовах розвитку інформаційного суспільства в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*, 11, 106-110.
- Дурман, М. (2020). Інформаційний менеджмент як складова державної інформаційної політики. *Вісник Херсонського національного технічного університету*, 75, 141-149.
- Захаренко, К. В. (2019). Особливості формування ефективної державної інформаційної політики. *Політичне життя*, 3, 71-76. Відновлено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/poliff_2019_3_13
- Онищенко, С. В., & Глушко А. Д. (2020). Концептуальні засади інформаційної безпеки національної економіки в умовах діджиталізації. *Соціальна економіка. ХНУ*, 59, 14-24. Відновлено з <https://periodicals.karazin.ua/soceconom/article/view/16114>
- Barberá, P., Casas, A., Nagler, J., Egan, P. J., Bonneau, R., Jost, J. T., & Tucker, J. A. (2019). Who leads? Who follows? Measuring issue attention and agenda setting by legislators and the mass public using social media data. *American Political Science Review*, 113(4), 883-901. <https://doi.org/10.1017/S0003055419000352>
- Bardach, E., & Patashnik, E. M. (2020). *A Practical Guide for Policy Analysis: The Eightfold Path to More Effective Problem Solving*. Thousand Oaks, CA: CQ Press.

- Bullock, H. L., Lavis, J. N., Wilson, M. G. (2021). Understanding the implementation of evidence-informed policies and practices from a policy perspective: a critical interpretive synthesis. *Implementation Sci*, 16, 18. <https://doi.org/10.1186/s13012-021-01082-7>
- D'anieri, P. (2018, February 23). *Politics and Society in Ukraine*. Routledge.
- Druckman, J. N. (2005). Does Political Information Matter? *Political Communication*, 22(4), 515-519.
- Europäische Union. (2018). *Agentur Für Grundrechte*. (Handbook on European Data Protection Law). Luxembourg Publications Office Of The European Union.
- Gómez, S., Zamora, R., & Gonzalo, S. (2023). New Frontiers for Political Communication in Times of Spectacularization. *Media and Communication*, 11, 109-112.
- Harrison, L. (2015, February 11). *Politics: The Key Concepts*. Routledge.
- Ingraham, P. W. & Lynn, L. E. (2004, November 17). *The Art of Governance*. Georgetown University Press.
- Kontargyris, X. (2018, December 10). *IT Laws in the Era of Cloud-Computing*. Nomos Verlag.
- Webster, F. (2006). *Theories of the Information Society*. New York: Routledge.

REFERENCES

- Aristova, I. V. (2000). *State information policy: organizational and legal aspects*. (Monograph). Kharkiv: Publishing House of the University of Internal Affairs.
- Barberá, P., Casas, A., Nagler, J., Egan, P. J., Bonneau, R., Jost, J. T., & Tucker, J. A. (2019). Who leads? Who follows? Measuring issue attention and agenda setting by legislators and the mass public using social media data. *American Political Science Review*, 113(4), 883-901. <https://doi.org/10.1017/S0003055419000352>
- Bardach, E., & Patashnik, E. M. (2020). *A Practical Guide for Policy Analysis: The Eightfold Path to More Effective Problem Solving*. Thousand Oaks, CA: CQ Press.
- Bozhkova, V. V., Bilan, A. O. (2019). The essence of the state information policy in the conditions of the development of the information society in Ukraine. *Investments: Practice and Experience*, 11, 106-110.
- Bullock, H. L., Lavis, J. N., Wilson, M. G. (2021). Understanding the implementation of evidence-informed policies and practices from a policy perspective: a critical interpretive synthesis. *Implementation Sci*, 16, 18. <https://doi.org/10.1186/s13012-021-01082-7>
- D'anieri, P. (2018, February 23). *Politics and Society in Ukraine*. Routledge.
- Druckman, J. N. (2005). Does Political Information Matter? *Political Communication*, 22(4), 515-519.
- Durman, M. (2020). Information management as a component of state information policy. *Bulletin of the Kherson National Technical University*, 75, 141-149.
- Europäische Union. (2018). *Agentur Für Grundrechte*. (Handbook on European Data Protection Law). Luxembourg Publications Office Of The European Union.
- Gómez, S., Zamora, R., & Gonzalo, S. (2023). New Frontiers for Political Communication in Times of Spectacularization. *Media and Communication*, 11, 109-112.
- Harrison, L. (2015, February 11). *Politics: The Key Concepts*. Routledge.
- Ingraham, P. W. & Lynn, L. E. (2004, November 17). *The Art of Governance*. Georgetown University Press.
- Kontargyris, X. (2018, December 10). *IT Laws in the Era of Cloud-Computing*. Nomos Verlag.
- Onyshchenko, S. V., & Glushko A. D. (2020). Conceptual principles of information security of the national economy in the conditions of digitalization. *Social economy. KhNU*, 59, 14-24. Retrieved from <https://periodicals.karazin.ua/soceconom/article/view/16114>
- Webster, F. (2006). *Theories of the Information Society*. New York: Routledge.
- Zakharenko, K. V. (2019). Features of the formation of an effective state information policy. *Political life*, 3, 71-76. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/pollife_2019_3_13